

Dosarul nr. 2ra-1719/22
2-19070982-01-2ra-07122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mazur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, O. Cojocaru, R. Pulbere)

ÎNCHEIERE

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Victor Burduh
Aliona Miron

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chișinău (în procedura falimentului), reprezentată de Victor Ranga,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chișinău (în procedura falimentului) împotriva lui Stanislav Ciobanu, Anei Ciobanu și Nataliei Ciobanu, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Stanislav Ciobanu și a fost casată integral hotărârea din 09 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 28 ianuarie 2019, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chișinău (în procedura falimentului) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Stanislav Ciobanu, Anei Ciobanu și Nataliei Ciobanu, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin hotărârea din 03 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost intentat procesul de insolvență față de ÎMGFL nr. 13. Prin încheierea aceleiași instanțe din 07 iulie 2017 a fost dispusă trecerea ÎMGFL nr. 13 în procedura falimentului, cu desemnarea administratorului autorizat Igor Sacaliuc, în funcția de lichidator.

Reclamanta a susținut că, din motivul neonorării obligațiilor de plată de către

proprietarii/locatarii blocurilor locative gestionate, în prezent înregistrează datoriile față de prestatorii serviciilor locativ-comunale (SA „Termoelectrica”, SA „Apă-Canal Chișinău” ș.a.). Locatarii blocurilor locative au beneficiat nemijlocit de serviciile prestate, având, prin urmare, obligația de a achita în termen contravaloarea acestora conform facturilor (bonurilor de plată) primite.

Conform informației din Registrul bunurilor imobile, Stanislav Ciobanu, Ana Ciobanu și Natalia Ciobanu sunt proprietarii apartamentului nr.XXXXX din str. XXXXX, nr.XXXXX, mun.Chișinău.

Totodată, a precizat că pârâții au beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare, fapt pentru care au deschis cont personal la gestionarul fondului locativ. Conform informației privind situația despre achitarea energiei termice/ serviciilor locative-comunale pârâții până la data de 31 decembrie 2018 au acumulat o datorie pentru energia termică, serviciile comunale și necomunale în mărime de 10 708,06 lei.

În temeiul celor expuse, ÎMGFL nr. 13 (în procedura falimentului) a solicitat încasarea, în mod solidar, din contul pârâților Stanislav Ciobanu, Ana Ciobanu și Natalia Ciobanu a datoriei pentru consumul serviciilor locativ-comunale/energiei termice în sumă de 10 708,06 lei, neachitată pentru perioada până la data de 31 decembrie 2018.

Prin hotărârea din 09 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL nr. 13 (în procedura falimentului) și s-a încasat de la Stanislav Ciobanu, Ana Ciobanu și Natalia Ciobanu, în mod solidar, în beneficiul ÎMGFL nr. 13 (în procedura falimentului), suma datoriei pentru consumul energiei termice, acumulată pentru perioada până la data de 31 decembrie 2018, în mărime de 10708, 06 lei; s-a încasat de la Stanislav Ciobanu, Ana Ciobanu și Natalia Ciobanu, în mod solidar, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 321, 24 de lei.

Instanța de fond a stabilit că, pârâții Stanislav Ciobanu, Ana Ciobanu și Natalia Ciobanu locuiesc în apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, XXXXX, mun.XXXXX și beneficiază de toate serviciile comunale.

Totodată, a reținut faptul că în cazul prestării serviciilor comunale de către administratorul fondului locativ ÎMGFL nr. 13 (în procedura falimentului) prestarea serviciilor este efectuată în temeiul conturilor personale deschise pe numele pârâților Stanislav Ciobanu, Ana Ciobanu și Natalia Ciobanu, potrivit Recomandării CSJ nr. 11 privind examinarea cererilor depuse de SA „Termocom”, SA „Apă - Canal”, SA „Chișinău Gaz”.

Din ultima factură pentru luna decembrie 2018, necontestată de către pârâți, rezultă că ultimii au o datorie pentru serviciile locativ-comunale în sumă de 10 627,56 de lei. Acest fapt rezultă și din informația despre achitarea serviciilor locativ-comunale de către pârâți.

Prin prisma art. 512, 514, 572, 602, 617 alin.(2), lit.a) din Codul civil (în redacția a. 2002), art. 37 alin. (3), 51 al Legii nr. 75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuință, art. 25 alin. (1) al Legii nr. 1402 din 24 octombrie 2002 a serviciilor publice de gospodărie comunală, art. 94 din Codul de procedură civilă, instanța a considerat necesar de a admite acțiunea.

Prin decizia din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Stanislav Ciobanu, reprezentat de avocatul Adrian Cojocaru și s-a menținut hotărârea din 09 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 14 ianuarie 2021, Stanislav Ciobanu a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe, respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată și tardivă.

Prin decizia din 19 mai 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Stanislav Ciobanu și s-a casat integral decizia din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, fiind trimisă cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către Stanislav Ciobanu, s-a casat hotărârea din 09 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o hotărârea nouă, prin care acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că, prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, precum și a considerat constatate circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei, care nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.

În prezenta cauză, instanța de apel a subliniat că, din suportul probatoriu urmează deconectarea integrală a locului de consum – apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX, nr. XXXXX, mun. XXXXX de la sistemul centralizat de încălzire.

La fel, din materialele cauzei urmează că, reclamantul/intimatul a solicitat încasarea de la apelanți/pârâți a datoriei pentru neachitarea consumului serviciilor locativ-comunale/energiei termice în sumă de 10 708,06 lei pentru perioada de până la data de 31 decembrie 2018, în mărimea stabilită de punctul 8¹ al Anexei nr.7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, și anume 10%, fără a stabili începutul formării acestei datorii.

Cu privire la acest aspect, instanța de apel a observat că, potrivit constatărilor Colegiului Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin Decizia din 21 mai 2021, determinarea certă a perioadei de formare a datoriei de la și până la, reprezenta o circumstanță esențială, în special că reclamantul nu a indicat începutul acestei perioade, mai mult că, pârâtul a invocat expirarea termenului de prescripție.

Astfel, instanța de apel a menționat că, urmare a Deciziei Curții Supreme de Justiție prin care cauza civilă a fost trimisă spre rejudecare, în temeiul efectului devolutiv al apelului, reclamantul/intimatul, deși era în drept să invoce probe noi care ar răsturna constatarea instanței de recurs cu privire la nedovedirea circumstanțelor pe care le-a invocat drept temei al pretențiilor înaintate, contrar prevederilor art. 118

alin.(1) din Codul de procedură civilă, nu a întreprins acțiuni în acest sens. Mai mult, nu s-a prezentat în instanța de apel la examinarea prezentei cauzei, solicitând examinarea apelului în lipsa sa și nici în referința suplimentară, deși cunoștea cu certitudine motivul remiterii cauzei la rejudecare, nu a identificat începutul acumulării acestei datorii.

Sub un alt aspect, instanța de apel a menționat că, prin hotărârea Curții Constituționale nr.4 din 03 martie 2022, pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, s-au declarat neconstituționale punctele 8, 8¹, 8², 8³, 8⁴ și 8⁶ din Anexa nr.7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/ reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin HG nr. 191 din 19 februarie 2002. Efectele prezentei hotărâri se aplică începând cu data de 01 mai 2022.

Instanța de apel a menționat că, în pct.71 al Hotărârii enunțate, Curtea a observat că, modul în care sunt redactate prevederile punctelor 8, 8¹, 8², 8³, 8⁴ și 8⁶ din Anexa nr. 7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, nu permite efectuarea unor calcule mai precise, raportate la situația concretă a fiecărui apartament deconectat de la sistemul centralizat de încălzire.

Astfel, instanțele judecătorești sunt obligate să aplice tale quale prevederile normative contestate, fără a verifica factorii relevanți și fără a evalua obiectiv utilizarea ”indirectă” a căldurii de fiecare apartament deconectat.

În acest sens, instanța de apel a subliniat că, din suportul probatoriu prezentat de ÎMGFL nr. 13 (în procedura falimentului) nu urmează probe, din care ar rezulta cu certitudine obligația de plată a serviciilor pentru întreținerea temperaturii constante în încăperea, și anume care să certifice faptul trecerii țevilor de încălzire cu energie termică, existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice care mențin în stare funcțională sistemele inginerești, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun și imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii.

Astfel, instanța de apel, a subliniat că, nu este în drept să identifice circumstanțele speței când însuși reclamantul nu le indică, în caz contrar devenind părținitoare în favoarea reclamantului, precum și că realizarea unui drept nu se face gratuit, fără a fi supus unor rigori procedurale în ceea ce privește respectarea sarcinii probațiunii, or reclamantul prin prisma raționamentului instituit la art.118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, urmează să demonstreze temeinicia acestuia, iar la caz ÎMGFL nr. 13 (în procedura falimentului) nu a realizat pe deplin această sarcină legală, concluzionând necesitatea respingerii acțiunii ca neîntemeiate.

La 21 noiembrie 2022, ÎMGFL nr. 13 (în procedura falimentului), reprezentată de Victor Ranga a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, Stanislav Ciobanu, Ana Ciobanu

și Natalia Ciobanu locuiesc într-un bloc cu multe etaje și nu dispun de rețele aparte care ar putea fi conectate direct la rețelele furnizorilor, ei beneficiază de servicii care sunt prestate prin rețelele comune din bloc, la fel ca și ceilalți locatari. Prin urmare, intimații nu au achitat pentru serviciile prestate, iar datoria formată la data de 31 decembrie 2018 constituie suma de 10 708, 06 lei pentru serviciile locative-comunale și pentru furnizarea energiei termice.

Totodată a indicat că după emiterea hotărârii din 09 decembrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru intimații au achitat benevol, în luna ianuarie 2019 datoria pentru bonul nr. 1 (deservirea) în sumă de 107,41 de lei și bonul nr.2 (apa potabilă) în sumă de 194,99 de lei, iar în luna aprilie 2021 au achitat suma de 10 494,74 de lei pentru serviciul energiei termice. Or după cum este intitulată datoria restantă în sumă de 10 708,06 lei, scadentă la data de 31 decembrie 2008.

Cu referire la termenul de prescripție invocat de către intimați a reiterat prevederile art. 401 alin. (1) din Codul Civil.

A menționat că instanța de apel nu a luat în considerare toate probele anexate la dosar, astfel nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond.

Prin notificarea din 07 decembrie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Stanislav Ciobanu, Anei Ciobanu și Nataliei Ciobanu, SA „Termoelectrica” copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 145, Vol. II).

Referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, prin intermediul poștei electronice și oficiului poștal, copia deciziei contestate la 19 septembrie 2022 (f.d. 105-106, Vol. II).

Astfel, recursul declarat la 21 noiembrie 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la

judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către ÎMGFL nr. 13 din Chișinău (în procedura falimentului), reprezentată de Victor Ranga, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către ÎMGFL nr. 13 din Chișinău (în procedura falimentului), reprezentată de Victor Ranga, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către ÎMGFL nr. 13 din Chișinău (în procedura falimentului), reprezentată de Victor Ranga, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de

procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chișinău (în procedura falimentului), reprezentată de Victor Ranga, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Victor Burduh

Aliona Miron